

21 פברואר 2019

הנדון : עקרונות מנחים לקביעת מקום תושבותו של יחיד והנחיות לניתוק

תושבות

בהמשך לפגישתנו, להלן בתמצית העקרונות המנחים העיקריים הנלקחים בחשבון בעת קביעת מקום מושבו של יחיד. התייחסתי למצב עובדתי בו עובר היחיד להתגורר ולעבוד בחו"ל, ולנקודות שעשויות להצביע על כך שהנ"ל ניתק את קשריו עם ישראל ולא יחשב כתושב ישראל לצורכי מס:

1. דירה בישראל

- 1.1 יש להימנע מהחזקת דירה ריקה (ומוכנה לחזרה אפשרית לישראל) לרבות חדרים בבית קרובים אשר הועמדו בעבר לרשותך.
- 1.2 יש לרוקן החדרים מרכושך וממיטלטלין המאפשרים מחייה בישראל ולשלוח אותם למקום המגורים החדש בחו"ל. דירה או חדרים ריקים בישראל (ובייחוד בעלי ריהוט או אבזור) העומדים לשימוש היחיד ובני משפחתו, מצביעה על קשר חזק לישראל.
- 1.3 במידה ובבעלותך דירה בישראל, מומלץ להשכירה בשכירות לטווח ארוך. בכל מקרה, אין להתגורר בדירה גם במידה והיא פנויה.

2. בן/בת הזוג ומשפחה גרעינית

- 2.1 מקום שהייתם של בת הזוג, וכן של בני משפחה אחרים (ובעיקר ילדים שאינם בגירים) הנו אחד הפרמטרים החשובים בקביעת מקום תושבותו של יחיד. כך, במידה ובת/בן הזוג נותר/ת בישראל, יש בכך כדי להוות זיקה חזקה של היחיד לישראל.
- 2.2 לכן, חשוב שהמעבר לחו"ל יהיה של כל בני המשפחה.

3. נכסים אחרים בישראל

- 3.1. מומלץ לסגור כל חשבונות הבנק בישראל למעט חשבון אחד אשר יכול להישאר לא פעיל וישמש אך ורק בעת ביקורים בישראל או לתשלום משכנתא ככל שקיימת.
- 3.2. אין לשלם חשבונות כלשהם בהוראת קבע (למעט משכנתא כאמור לעיל). במקרה של השכרת דירה יש להעביר את כל החשבונות על שם השוכר, או על שם קרובי משפחה שנשארו בישראל ולערוך את ההתחשבות עמם לאחר מכן. רצוי, כי יהיו העברות כספים מתועדות מדי תקופה שתקבע מראש.
- 3.3. אין להשאיר כלי רכב בישראל הרשומים על שם בני המשפחה.
- 3.4. אין להפקיד לקופות פנסיה או קופות אחרות. מומלץ להתייעץ עם סוכן הביטוח של החברה ולשלם סכום מינימאלי על מנת לשמור על זכויות בלבד.

4. ביקורים בישראל

- 4.1. מומלץ להימנע כלל מביקורים בישראל בשנה הראשונה. **בכל מקרה, אין לבקר בישראל יותר מ- 29 יום בשנה** (יום כניסה ויום יציאה מישראל נחשבים כיום מלא בישראל).
- 4.2. במהלך הביקורים, המועטים והקצרים ככל האפשר, מומלץ לשהות בבתי מלון ולא בבתי קרובים. ככל שמספר ימי השהיה בישראל במשך השנה עולה כך מעיד הדבר על זיקה חזקה יותר לישראל.
- 4.3. יש להימנע מעמידה באחת מחזקות התושבות הקבועות בפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) התשכ"א - 1961 (להלן: "**הפקודה**"), כאשר בהתקיים אחת החזקות הנישום ייחשב כתושב ישראל:
 - א. שהיה בישראל למעלה מ-183 יום בשנת המס;
 - ב. שהיה בישראל של 30 יום או יותר בשנת המס מסוימת ויחד עם השנתיים שקדמו לה שהיה בישראל של מעל 425 יום.

5. עבודה בחו"ל

- 5.1. אין להישאר בגדר עובד של חברה ישראלית.
- 5.2. יש לקבל את שכר העבודה ו/או כל הכנסה אחרת בחו"ל. עדיף כי משלם ההכנסות יהיה גוף זר.
- 5.3. מומלץ כי הסכם העבודה לא יהיה מוגבל בזמן וכן לא יכלול התייחסויות לחזרה אפשרית לישראל.

6. עלות/ניהול חברות ישראליות

- 6.1. אין להיות רשום כמנהל בחברות ישראליות.
- 6.2. יש להימנע מחתימה על דוחות של חברות ישראליות, כולל של חברות אחזקה או חברות לא פעילות.

7. רישום בקונסוליה הישראלית בחו"ל

אין להירשם בקונסוליה הישראלית בחו"ל.

8. תשלומי ביטוח לאומי

8.1 יש לשקול לאחר התייעצות לשלוח הודעה למוסד לביטוח לאומי, בהתאם **לנספח א'** המצ"ב, ולנתק את התושבות לצרכי ביטוח לאומי ומס בריאות.

8.2 יודגש כי סיווג בני המשפחה לצרכי ביטוח לאומי כתושבי חוץ ייטיב עם הטיעון כי הנם בגדר תושבי חוץ לצרכי מס, אך יש לכך מחיר משמעותי מבחינת זכויות בני המשפחה, לדוגמא אם, חו"ח, קורה מאורע המצריך טיפול רפואי. על כן, מומלץ לבחון לעומק את היתרונות והחסרונות של הסיווג של בני המשפחה כתושבי חוץ לצרכי ביטוח לאומי ולפעול בהתאם. מומלץ לערוך ביטוח פרטי בחו"ל המכסה גם מקרה רפואי בישראל בהעדר ביטוח מהמוסד לביטוח לאומי.

9. מגורים בחו"ל

עדיף לרכוש בית בחו"ל. במקרה של שכירות, עדיפה שכירות ארוכת טווח ככל הניתן. מומלץ שהבית יישכר ע"י היחיד ולא ע"י המעסיק.

10. רכב בחו"ל

מומלץ לרכוש רכב שירשם על שם היחיד (ולא על שם המעביד).

11. השתלבות בקהילה בחו"ל

חברות במועדונים, בבית כנסת מקומי, בעבודה התנדבותית וכו' מעידה על השתלבות בקהילה ועל זיקה חזקה יותר לחו"ל.

12. חזרה לישראל

חשוב - לפני החזרה לישראל, ולפני כל שינוי מהותי יש להתייעץ עם הח"מ בדבר ההשלכות המיסויות.

13. חובת הגשת דו"ח שנתי לרשויות המס בישראל

13.1 בהתאם לתיקון 223 לפקודה, החל מהדוח השנתי לשנת 2016, חובה על יחיד שמתקיימת לגביו חזקת ימי שהייה המפורטים בסעיף 4.3, אך לטענתו הוא תושב חוץ (בהתאם למבחן מרכז החיים), להגיש דוח לרשויות המס אשר מפרט את העובדות שעליהן מבוססת טענתו. לדוח יצרף היחיד את המסמכים התומכים בטענתו, ככל שישנם.

13.2 מצב זה מתעורר כאשר היחיד עוזב את ישראל לאחר ה- 30 לינואר, או בשנים העוקבות לעזיבה, כאשר היחיד שוהה 30 יום או יותר בישראל.

13.3 לכן, יש לפנות למשרדנו על מנת שנכין עבורך את הדו"ח השנתי לרשויות המס בישראל בגין השהות בחו"ל.

14. שונות ותיעוד

- 14.1. חשוב ביותר לשמור על מסמכים המוכיחים את כל האמור לעיל, כגון: הסכם השכרת או רכישת מקום מגורים, כרטיסי חברות במועדונים, צילומי דרכון וויזה, הסכמי עבודה וכו'.
- 14.2. מומלץ לשלוח מכתבים לספקים כגון חברת פלאפון, רשות השידור וכיו"ב בדבר סיום השירות עקב מעבר בלתי מוגבל בזמן לחו"ל.
- 14.3. מומלץ לשנות במשרד הפנים את כתובת המגורים בישראל, לכתובת של קרובי משפחה או מכרים אחרים לצורך קבלת דברי דואר מהרשויות השונות.
- 14.4. פתח עבורך תיק אישי במשרדנו. לכן, יש להעביר לדוא"ל guy@sagilaw.com את ההתקיים של כל התכתובות עם הרשויות וכן תיעוד של כל פעולה שנעשו במטרה לנתק תושבות.
- 14.5. דוחות לרשויות המס בחו"ל - מומלץ להתייעץ עם איש מקצוע לפני הגשת דוחות המס השנתיים בחו"ל בכלל ובמיוחד לפני הגשת הדו"ח השנתי הראשון שלאחר המעבר.
- 14.6. לנוחיותך מצ"ב נוסח הגדרת תושב בסעיף 1 לפקודה:

"תושב ישראל" או "תושב" -

(א) לגבי יחיד - מי שמרכז חייו בישראל; ולענין זה יחולו הוראות אלה:

(1) לשם קביעת מקום מרכז חייו של יחיד, יובאו בחשבון מכלול קשריו

המשפחתיים, הכלכליים והחברתיים, ובהם בין השאר:

(א) מקום ביתו הקבוע;

(ב) מקום המגורים שלו ושל בני משפחתו;

(ג) מקום עיסוקו הרגיל או הקבוע או מקום העסקתו הקבוע;

(ד) מקום האינטרסים הכלכליים הפעילים והמהותיים שלו;

(ה) מקום פעילותו בארגונים, באיגודים או במוסדות שונים;

(2) חזקה היא שמרכז חייו של יחיד בשנת המס הוא בישראל -

(א) אם שהה בישראל בשנת המס 183 ימים או יותר;

(ב) אם שהה בישראל בשנת המס 30 ימים או יותר, וסך כל תקופת

שהייתו בישראל בשנת המס ובשנתיים שקדמו לה הוא 425

ימים או יותר;

לענין פסקה זו, "יום" - לרבות חלק מיום;

(3) החזקה שבפסקה (2) ניתנת לסתירה הן על ידי היחיד והן על ידי

פקיד השומה;

[...]

"תושב-חוץ" - מי שאינו תושב ישראל, וכן יחיד שהתקיימו בו כל אלה:

(א) הוא שהה מחוץ לישראל 183 ימים לפחות, בכל שנה, בשנת המס

ובשנת המס שלאחריה;

(ב) מרכז חייו לא היה בישראל, כאמור בפסקה (א)(1) להגדרה

"תושב ישראל" או "תושב", בשתי שנות המס שלאחר שנות

המס האמורות בפסקת משנה (א);

15. במידה ומתעוררות שאלות נוספות, אנא אל תהסס לפנות אל הח"מ.

בכבוד רב ובברכה,

גיא חן, עו"ד (רו"ח)

נספח א' – הנחיות לניתוק תושבות מהמוסד לביטוח לאומי

מטרתו של נספח זה, הינו פירוט השלבים הדרושים לצורך ניתוק תושבות לצרכי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995 וחוק בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994, עקב הגירה מחוץ לישראל.

בעקבות הניתוק, לא תהיה זכאי עוד לשירותי רפואה בישראל, לרבות קופת חולים אלמלא תהיה מבוטח בביטוח פרטי המקנה זאת. כמו כן, לא תהיה זכאי עוד לקצבאות שונות מהמוסד לביטוח לאומי. לאור ההשלכות, **אנו ממליצים להתייעץ עם מומחה בתחום הבריאות טרם הניתוק.**

שלבי מילוי הטופס

1. הורד את טופס בל 627/ מאתר המוסד לביטוח לאומי [בקישור הבא](#). את הטופס יש למלא בנפרד לכל אחד מבני המשפחה מעל גיל 18.
2. הדגשים למילוי הטופס:
 - סעיף 1 (פרטים אישיים) – יש למלא את הפרטים האישיים ואת המען למכתבים. יש לוודא, כי קיימת כתובת מגורים בישראל לצרכי קבלת דואר המעודכנת במשרד הפנים וזהה לכתובת המצוינת בטופס.
 - 2.1. סעיף 2 (פרטים על השהות בחו"ל) - בעמודת "עד תאריך", יש לסמן "לא ידוע"
 - 2.2. סעיף 2 (פרטים על השהות בחו"ל) - בעמודת "מטרה", יש לציין "הגירה".
 - 2.3. יש למלא מספר ת.ז בראשית העמוד השני לטופס.
 - 2.4. סעיף 3 (תאריך חזרה משוער) - יש לסמן "תאריך החזרה אינו ידוע".
 - 2.5. יש למלא את הפרטים בסעיפים (4) עד (7).
 - 2.6. יש למלא מספר ת.ז בראשית העמוד השלישי לטופס.
 - 2.7. יש למלא את סעיף (8) לטופס.
 - 2.8. סעיף 9 (הצהרת כוונות) - יש לציין "החלטתי להגר אל מחוץ לישראל לצמיתות".
 - 2.9. סעיף 10 – יש למלא את ההצהרה.
3. לאחר מילוי וחתימת הטופס יש לשלוח למשרדנו לבדיקה.
4. לאחר האישור, יש להגיש את הטופס באופן מקוון באתר המוסד לביטוח לאומי [בקישור הבא](#).
5. לאחר מכן, יש לבחור **בסעיף השני**: מחלקת גבייה ממבוטחים - מיועד לעצמאים | סטודנטים | תלמידי ישיבה | שוהים בחו"ל | שוהים בחל"ת | בעלי הכנסה שלא מעבודה.
6. לאחר השליחה יש להעביר אלינו את האסמכתא שהתקבלה במייל לאחר השליחה.
7. לאחר כחודשיים ממועד שליחת הטופס, הנך אמור לקבל מכתב הודעה מביטוח הלאומי על החלטתם בעניין ניתוק תושבותך.
8. במידה ולא התקבלה תגובה מהמוסד לביטוח לאומי בדואר או בדרך אחרת, יש לפנות למשרדנו.

להלן דוגמה למכתב הודעה מהביטוח הלאומי:

